

ČÍŽKOVÁ, Lenka. *Co ve svých kresbách „vidí“ děti předškolního a mladšího školního věku?* PedF UK: katedra psychologie, 2013. 56 s. + Přílohy. (Bakalářská práce)

Posudek oponenta

Předložená práce se věnuje možnému rozdílu v chápání dětské kresby svými dětskými autory vs. dospělými. Jde o určitou sondu do problematiky, protože je prováděna jen na malém počtu dětí a malém počtu dospělých plus dalších dětských posuzovatelů: zavedení ještě této druhé skupiny posuzovatelů, teď dětských, považuji za velmi vtipný krok, kterým se otevírá zajímavá a dost rozsáhlá perspektiva, empiricky opravdu existující (svět a dialekt věkově a jinak si blízkých dětí). Naopak připojení dalšího korpusu 30 obrázků mi připadá spíše rušivé, design měl být co nejvíce sevřený.

Tuto rozvolněnost způsobilo patrně trochu „sentimentální“ ladění celé práce, vycházející z „Malého prince“ (rozdílnost mezi tvarem klobouku, pro dospělé, vs. hadem, co sežral slona, pro dětského výtvarníka). Z toho patrně také plyne určité nezakotvení diskurzu: autorka neustále „nám“ dospělým vyčítá, že se neptáme dětí, co je na jejich obrázku: ale v jaké roli bychom se to měli ptát?, proč bychom to měli dělat? Jako rodiče nebo učitelé to přece často děláme. A když bychom to pokaždé neudělali, co se hrozného stane? Znamená to, že se dětem nevěnujeme nebo je nechápeme? Zde se měla autorka dostat do nějakého zavedeného diskursu, do nějaké polemiky s nějakou literaturou nebo s pedagogickou praxí: aby měla zač bojovat. Na s. 42 se o určitou polemiku pokouší, s tím, že učitelé výtvarné výchovy se snaží kresbu zdokonalit a měli by se více ptát: to by se ale muselo nějakým způsobem rozvést, protože jinak ptaní zůstává ve vzduchu: když se zeptají, co by pak měli dělat dál? Pomoci s tím: Aha, teď už vím, cos chtěl, tak to bys to musel nakreslit takhle...? Nebo tohle by dělat neměli a měli by nechat i styl, jak je? A co by pak měli dělat? Nejsou to přece psychoterapeuti a jejich úkolem není se jen tak pro nic za nic ponořovat do dětské duše.

Přesto se autorce podařilo získat solidní vhled do problematiky, když identifikovala zejména „příběhovo-dějovou kvalitu“ kresby jako diferencující: tento závěr mi připadá kredibilní.

Práce má i pěkně zpracovanou teoretickou část (nemusely zde být citace z učebnic vývojové psychologie, jejichž autoři se ke kresbě vyjadřují jen dost povšechně). Celý text je výborně napsán a autorka v něm současně prokázala, že se vyzná v problematice kresby.

V Praze 29. 5. 2013

doc. PhDr. Miloš Kučera, CSc.